

Utdrag ur Fribiljetter (särtryck 232)

I. Allmänna föreskrifter

2: 1. Fribiljetterna uppdelas i *stående* fribiljetter och *tillfälliga* fribiljetter. Olika slag av fribiljetter

Till gruppen *stående fribiljetter* räknas:

årskort,
frikort,
internationella frikort och
nordiska fribiljetter.

Till gruppen *tillfälliga fribiljetter* räknas:

tjänstebiljetter,
hushållsbiljetter,
pensionärsbiljetter,
specialfribiljetter,
nordiska specialfribiljetter,
internationella fribiljetter och
samtrafiksfribiljetter för EJ personal.

3. *Års- och frikort, specialfribiljetter, nordiska specialfribiljetter och internationella fribiljetter* skall för att gälla vara försedda med utfärdande förvaltnings torrstämpel. Stämplrar

4 b) — — — tjänste- och pensionärsbiljetter samt sådana hushållsbiljetter, som utfärdas på annat tjänsteställe än stationeringsorten — — har ett lodrätt, rött streck, som utmärker att de gäller för resa med snälltåg utan lösen av snälltågstilläggsbiljett.

3: 1. Tjänste-, hushålls- och pensionärsbiljett skall på baksidan förseas med utfärdande tjänsteställes stämpel. Angivande av tjänsteställe på tillfällig fribiljett

2. Specialfribiljett och nordisk specialfribiljett skall på härför avsedd plats förseas med den i Signaturförteckning, särtryck nr 171, angivna förkortningen för det tjänsteställe, som utfärdar biljetten.

6: 1. Stående fribiljett undertecknas egenhändigt av den som utfärdat den. Biljett, utfärdad av järnvägsstyrelsen, kan i stället förseas med generaldirektörens namnstämpel. Beställning och utskrivning av fribiljett — —

3. Då hushållsbiljett utfärdas, skall följande iakttagas.

f) På biljett för tjänsteman anges dennes tjänstetitel med förkortning enligt särtryck nr 171, förnamn eller initialer och tillnamn. Om vederbörlig tjänsteställe anser erforderligt, kan tjänstemannens tjänstenummer utsättas i stället för förnamn. För kvinnlig tjänsteman skall tilltalsnamnet fullständigt utskrivas.

g) På biljetter för hushållsmedlemmar skall anges under f) nämnda uppgifter med tillägg av familjemedlems ställning i familjen, t ex hustru, son eller dotter, varvid barns tilltalsnamn utskrives. För husföreståndarinna och husfru anges både för- och tillnamn.

Hushållsbiljett, som ban- och byggnadsarbetare, vägvakt, platsvakt eller postbiträde eller vid SJ biltrafikrörelse anställd stadigvarande arbetare enligt gällande avtal *överlåtit* till hustru eller barn, skall vid utlämnandet förses med ett lodrätt, rött streck, till beteckning av att innehavaren äger att färdas med snälltåg utan att lösa snälltågstilläggsbiljett. Annan för hustru eller barn till ban- och byggnadsarbetare utfärdad hushållsbiljett gäller för resa med snälltåg endast mot lösen av snälltågstilläggsbiljett.

j) Biljett skall förses med utfärdarens signatur.

6. Vad i mom 3—5 här ovan sägs skall i tillämpliga delar gälla även beträffande utskrivning av *tjänste- och pensionärsbiljetter* samt *specialfribiljetter* och *nordiska specialfribiljetter*. — — —

Då tjänste- och pensionärsbiljett utfärdas, kan »Tjänste-» resp »Pensionärs-» ifyllas med stämpel.

8. Vid sådan *flyttning*, för vilken *tjänstebiljett* får *begagnas*, bör utfärdas en biljett för alla på en gång i samma vagnsklass resande personer. På biljetten, som utfärdas för »00 personer, tillhörande N. N:s hushåll», antecknas ordet »Flyttning».

Förfaringssätt 8. *Anm.* Stående fribiljett, gällande på SJ samtliga linjer, — — —, vilka förkommit, dödas då fribiljett förkommit genom meddelande i järnvägsstyrelsens cirkulär.

Förlust av frikort, gällande på viss sträcka, skall snabbt anmälas till vederbörande distriktskansli eller trafikinspektörsexpedition, som meddelar konduktörspersonalen, att biljetten är ogiltig.

II. Fribiljetter för resor med tåg eller tågfärja

B. Frikort

17: 1. Frikort utfärdas för

a) tjänstemän, som på grund av sin *tjänstgöring* måste resa ofta på alla eller vissa SJ linjer och tågfärjeleder under hela året eller viss del därav.

Frikortet påstämplas: »Gäller endast vid tjänsteresa».

Anm 1. Frikort må även utfärdas för arbetsledare med åtföljande visst antal man, tillhörande banmästaravdelning, och med giltighet mellan banmästaravdelningens slutpunkter.

Sådant frikort, som skall förses med anteckningen »Gäller endast för resa till eller från arbetsplatsen», tilldelas vederbörande banmästare, vilken skall tillse, att de återlämnas till honom sedan arbetet avslutats.

Anm 2. Då banarbetare i arbetslag på över fem man regelbundet reser på gemensam stående fribiljett, skall var och en av dem ha en kontrollbiljett bl 232.8 (206 B), dock ej vid färd i lokalgodståg, såvida icke distriktschefen finner skäl att i speciella fall utfärda bestämmelser härom.

Kontrollbiljett skall gälla för viss bansträcka (företrädesvis hel banmästaravdelning) och innehålla uppgift om frikortets nummer samt vara försedd med löpande nummer inom banmästaravdelningen. Kontrollbiljett skall vara personlig och upptaga innehavarens nummer och namn. Den skall i regel gälla för hel arbetsåsöng. — — —

b) vid SJ ej förut anställd trafik- eller kontorselev, som är bosatt på ort så belägen, att han kan bo och verkligen bor i hemmet, för resor på SJ mellan bonings- och utbildningsorten, samt för sådan elev, som redan är anställd vid SJ (inomverkare) och för övriga tjänstemän, som deltagar i av SJ anordnad utbildningskurs, för resor mellan tjänstgörings- och utbildningsorten;

Frikorts-
berättigade
tjänstemän
m fl

c) tjänsteman, som i väntan på att få bostad tvingas tillfälligt bostätta sig utom stationeringsorten, för resor mellan denna och boningsorten. — — —

Anm. Då frikort utfärdas enligt b) eller c) för resor mellan bonings- och tjänstgöringsorten, skall de rader på kortets baksida strykas, vilka säger, att biljetten ej får användas för sådana resor.

d) tjänstemans barn, som icke fyllt 18 år, och som går i folkskola, allmänt läroverk eller annan därmed jämförlig bildningsanstalt eller deltagar i konfirmationsundervisning, under förutsättning att skolan är så belägen, att barnet kan bo och verkligen bor i hemmet, för resor till och från skolan under den eller de tider av året undervisningen varar, mellan de SJ stationer, som ligger närmast hemmet resp skolan.

— — — På kortet skall utfärdande tjänstestället anteckna, att det icke gäller för vare sig resa med snälltåg eller inskrivning av resgods.

2. Hinder möter ej för utfärdande av opersonligt frikort eller frikort, gällande för mer än en person.

E. Tjänstebiljetter

1. För tjänstemans egen person

26: 1. Tjänstebiljett utfärdas i följande fall:

g) för tjänstemän stationerade på IV och V distrikten vid resa för besök under sön- och helgdagar i någon inom vederbörande församlings område eller närmare belägen *gudstjänstlokal*.

På biljettens framsida antecknas: »Kyrkbesök; ej för resgods. Gäller den».

2. Hinder möter ej för utfärdande av tjänstebiljett, gällande för mer än en person. Tjänstebiljett för banarbetare får utfärdas för högst fem man.

27. Tjänstgöringsorder, bl 273.2 (385 G), vilken av praktiska skäl även innehåller tjänstebiljett för eventuellt erforderlig resa, får användas som tjänstebiljett endast inom den trafiksektion, där avresestationen ligger, och angränsande trafiksektion. Blanketten får således icke användas på längre sträckor. — — —

28. Tåg-tjänsteman, som enligt turlista har att färdas som passagerare på tåg, får resa i 2 klass utan att visa upp fribiljett.

Sedan turlista fastställts, skall trafiksektionsbefälet låta upprätta en förteckning, upptagande antalet tjänstemän i olika befattningar, som ha att färdas som passagerare på olika tåg och sträckor. Denna uppgift skall tillställas den station, där konduktörspersonalen på vederbörande tåg är placerad, för denna personals underrättande.

Är tåg-tjänstemans passåkning föranledd av extra beordring eller avvikelse från turlista, skall färdbiljett uppvisas, antingen frikort eller tjänstebiljett gällande för färd i 2 klass.

Tjänste-
biljetter
på SJ för
tjänstemans
egen person

Tjänste-
biljetter
på blankett
för tjänst-
göringsorder

Passåkande
personal

2. För tjänstemans hushållsmedlemmar

Förutsättningar för
erhållande av
tjänstebiljett

32. För tjänstemans fribiljettsberättigade hushållsmedlemmar utlämnas tjänstebiljett i följande fall:

b) Vid kyrkibesök

vid resa för besök under sön- och helgdagar i någon inom vederbörande församlings område eller närmare belägen gudstjänstlokal; medgivandet avser endast fribiljettsberättigade hushållsmedlemmar till personal, stationerad på IV och V distrikten.

På biljettens framsida antecknas: »Kyrkbesök; ej för resgods. Gäller den».

F. Hushållsbiljetter

2. För tjänstemans hushåll

44: 3. Två barn, som fyllt 6 men ej 12 år, reser på en biljett. Barn under 6 år reser utan biljett, om särskild plats ej begäres.

Biljettprisnedsättning för utländska järnvägsmän

(Sammandrag av bestämmelserna i Fribiljetter, str 232, art 73)

Anställda vid flertalet västeuropeiska järnvägsföretag och deras familjer (hustru och barn under 21 år) får enligt överenskommelse rabatt vid resa på SJ järnvägs- och färjesträckor, inklusive SNJ och SRJ, samt på fartygssträckan Trelleborg—Travemünde (däremot inte på TGOJ eller övriga EJ). Resande som åtnjuter denna rabattförmån skall kunna förete en personlig legitimation, utfärdad av utländsk järnvägsförvaltning. Biljett i lokal svensk trafik för dessa resande är påtecknad »Halv». På biljett i samtrafik med utlandet skall vara angivet nedsättningens storlek (SJ 50 %), legitimationens nummer och signaturen på den förvaltning som utfärdat legitimationen, t ex Moderasjonsbevis NSB nr 8971.

Då legitimation företes skall kontrolleras

att SJ finns med bland de järnvägar, på vilka legitimationen gäller, att legitimationen är försedd med gällande årtalsmärke (i vissa fall kan giltighetstiden vara inskränkt genom särskild anteckning under märket),

att innehavaren skrivit sin namnteckning på avsedd plats.

Legitimation berättigar till resa mot erläggande av

- a) halv *enkel* färdbiljettsavgift för varje riktning (i 1 klass dock endast om legitimationen gäller till 1 klass),
- b) halv snälltågstilläggsavgift,
- c) halv prisskillnadsavgift (till högre klass dock endast om legitimationen gäller till 1 klass).

Anm. För barn under 12 år medför rabatten således ingen ytterligare förmån.

Avgift för sitt- och sovplatser samt för resgodis skall erläggas till fullt pris. I lokal svensk trafik medges 25 kg frivikt mot företeende av legitimation. I samtrafik med utlandet gäller föreskrifterna för allmänna trafiken.

III. För olika biljettslag gällande gemensamma befordringsbestämmelser

A. Personer

Allmänna bestämmelser

75: 1. A la fribiljetter berättigar vid resa med tåg eller tågfarja (båt) — med de inskränkningar, som angives i mom 4—5 nedan — till sittplats i högst den klass, som är angiven på biljetten. Fribiljettsresande är skyldig att uppvisa sin biljett för granskning så ofta sådant påfordras av tåg- eller stationspersonal.

Anm. Tjänsteman, som beordras medfölja tåg till brådskande arbete vid olyckshändelse eller liknande tillfälle och som icke innehar fribiljett, är, liksom passåkande personal, (se art 28), undantagen från denna bestämmelse.

3. Tjänsteman vid SJ, som i tjänsteärende åtföljer överordnad tjänsteman, äger vid resa på dagtåg färdas i samma kupe som denne.

4. Fribiljett för barn till tjänsteman, som för egen del äger utfå biljett till 1 klass, skall vara försedd med klassiffran 2/1. Sådan biljett gäller till 1 klass *endast* då barnet reser i sällskap med vuxen person, som har biljett till 1 klass (fribiljettsberättigad eller betalande). I övriga fall gäller den till 2 klass.

5. Innehavare av hushållsbiljett eller frikort, utfärdat för skolgång, är skyldig att avstå sin sittplats till betalande resande, då förhållandena så påkallar. (Jfr art 88, mom 1).

Fribiljetts giltighetsområde

76: 1. Fribiljetternas giltighetsområde omfattar alla för allmän trafik upplåtna statsbanelinjer jämte av SJ trafikerade tågfarjeleder och Öresundsbolagens båtar samt Stockholm—Nynäs järnväg och Trafik AB Grängesberg—Oxelösunds järnvägar.

Anm. Hushållsbiljetter och samtrafiksfribiljetter kan utfärdas att gälla jämväl till norska stationerna Magnor, Kopperå och Kornsjö. — — — Ovanstående skall äga motsvarande tillämpning beträffande norska fribiljetter för resa till och från de svenska gränstationerna Mon, Charlottenberg och Storlien.

2. Beträffande tågfarjelederna skall iakttagas följande.

a) På tågfarjorna mellan Malmö F och Köpenhamn samt på Öresundsbolagens båtar på denna led gäller — förutom svenska fribiljetter — av danska statsbanorna utfärdade stående och tillfälliga fribiljetter för såväl tjänstemän och deras familjemedlemmar som för pensionärer.

b) På tågfarjeleden Hälsingborg F—Helsingör gäller samma bestämmelser som under a).

c) På tågfarjorna mellan Trelleborg F och Sassnitz H gäller — förutom svenska fribiljetter — jämväl av tyska riksbanan utfärdade stående och tillfälliga fribiljetter för såväl tjänstemän och deras familjemedlemmar som för pensionärer. — — —

Inskränkning i stående fribiljetts giltighet mellan bonings- och tjänstgöringsorten

4. Innehavare av stående fribiljett, som hela året eller viss del därav (exempelvis under sommarmånaderna) bor på annan ort än den, där han har sin huvudsakliga verksamhet äger ej rätt att *vare sig han är tjänsteman vid verket eller icke* använda denna biljett vid sådana *regelbundna* resor på SJ mellan bonings- och tjänstgöringsorten, som är föranledda av att innehavaren bor utom den senare; det åligger alltså varje här avsedd fribiljettsinnehavare att vid biljettkontroll för sådan resa såväl i spärr som på tåg förete i vanlig ordning löst biljett.

78: 2. Fribiljett, på vilken övergångsstationer ej angivits, gäller över den kortaste vägen mellan de på biljetten angivna stationerna.

Fribiljett skall i erforderliga fall vara försedd med tydlig vägföreskrift enligt de riktlinjer, som gäller för avgiftsbelagda biljetter. Övergångsstationerna kan dock angivas genom föreskrivna signaturer.

Alternativa övergångsstationer får angivas, när resvägen icke är på förhand helt bestämd. — — —

Fribiljett får användas kortaste väg mellan utgångs- och bestämmelsestationerna, även om biljetten är utfärdad annan väg än den kortaste.

5. Tillfällig fribiljett, som utfärdats för resa fram och åter, men som endast använts för återresa, skall anses till fullo utnyttjad vid återresans slut.

Sådan biljett skall, i likhet med övriga fribiljetter, insamlas av konduktör resp spärrvakt.

6. För resa, som berör även sådan *svensk trafikled*, på vilken fribiljetten ej gäller, får *en* biljett utfärdas mellan resans begynnelse- och ändstation.

På biljetten skall då anmärkas, att den ej gäller på ifrågavarande trafikled, ex: Gäller ej Kalmar—Färjestaden. Färdbiljett för nämnda sträcka skall således i vanlig ordning lösas av fribiljettsinnehavaren.

80: 1. *Tjänstebiljett*, *hushållsbiljett* och *samtrafiksfribiljett* gäller med i mom 2 nämnt undantag, om biljetten är utfärdad för resa i *en* riktning, *en* månad och, om den är utfärdad för *fram och återresa*, *tre* månader, dagen för utfärdandet inräknad.

Fribiljetts

— — — — —
giltighetstid

Anm. Tjänstebiljett, utfärdad för kyrkobesök, gäller endast den dag som är angiven på biljetten.

2. Resan får *anträdas* när som helst inom giltighetstiden och skall vara *avslutad* senast kl 24 sista giltighetsdagen. Härvid gäller dock — med i det följande och i mom 3 nämnda undantag — att resan skall anträdas före utgången av det kalenderår, under vilket fribiljetten är utfärdad. På biljett, utfärdad den 30 eller 31 december, får emellertid resa anträdas även den 1—15 påföljande januari.

Återresa på tjänste- och hushållsbiljett samt samtrafiksfribiljett, utfärdad under tiden 2 november—31 december, skall — med i mom 3 nämnt undantag — vara avslutad senast kl 24 natten till den 1 därpå följande februari.

3. *Hushållsbiljett* och *samtrafiksfribiljett*, som under oktober, november eller december månad utfärdas för tjänsteman, vilken avgår med pension med oktober, november resp december månads utgång, eller för dennes familjemedlemmar, gäller emellertid för fram- och återresa *tre* månader, dagen för utfärdandet inräknad. I sådant fall skall på biljetten antecknas, att den gäller 3 månader.

Om hushållsbiljett utfärdas för sådan tjänsteman, som skall frånträda sin tjänst vid SJ av annan anledning än pensionering, skall på biljetten antecknas, att den endast gäller t o m den dag vederbörande är anställd vid verket.

5. *Pensionärsbiljett* gäller *sex* månader, den på biljetten angivna dagen inräknad. — — —

6. *Specialfribiljett* gäller den tid, som är angiven på biljetten.

7. *Nordisk specialfribiljett* gäller den tid, som är angiven på biljetten.
 8. *Internationell fribiljett* gäller den tid, som är angiven på biljetten,
dock högst 3 månader.

Övergångs-
bestämmelser
ang vagnklass

81: 4. Med EJ övertagen ordinarie tjänsteman, som vid inplacering på aktiv stat fått lägre tjänsteställning än den han hade vid den enskilda järnvägen, får, om han vid den enskilda järnvägen haft rätt till fribiljett i nuvarande 1 klass, behålla denna rätt för sig och fribiljettsberättigade familjemedlemmar, dock endast för resa på den förutvarande egna järnvägens linjer och endast så länge han tjänstgör vid dessa. Då fribiljett utfärdas att gälla utanför den »egna banan», skall på biljettens baksida antecknas: »Gäller i 1 klass A—B».

Tillträde till
snälltåg

83: 1. Varje slag av fribiljett, utfärdad för *tjänsteman* berättigar till färd med snälltåg utan lösen av snälltågstilläggsbiljett.

2. Hushållsbiljett, utfärdad för fribiljettsberättigad *hushållsmedlem*, och frikort, utfärdad för *skolgång*, gäller för resa med snälltåg endast mot lösen av snälltågstilläggsbiljett.

Beträffande tillämpningen av ovanstående gäller

att snälltågstilläggsbiljett skall lösas för den klass, *vari resan företages*, att hustru eller barn till banarbetare, vägvakt, platsvakt eller postbiträde och tillfällig omlastningsarbetare vid SJ eller stadigvarande arbetare vid SJ biltrafikrörelse, som enligt kollektivavtalet *överlåtit* fribiljett på hustru resp barn, får på sådan fribiljett resa med snälltåg utan att lösa snälltågstilläggsbiljett. (Angående rött streck på biljett för i detta stycke nämnda personer, se art 6: 3 g).

Detta gäller även för hustru till personal som nämnes i art 35: 1 o).¹

Tjänstemans barn får vid resa på frikort för skolgång även efter fyllda 12 år resa med snälltåg mot erläggande av halv snälltågstilläggsavgift.

De tjänstemän som är berättigade att utfå hushållsbiljetter för familjemedlemmar bör noga tillse, att tilläggsbiljett till snälltåg i erforderliga fall lösas senast på den station, där snälltågsresan börjar, så att inköp av sådan biljett hos konduktören undviks.

3. Tjänste- och pensionärsbiljetter samt specialfribiljetter, nordiska specialfribiljetter och internationella fribiljetter gäller på snälltåg utan lösen av snälltågstilläggsbiljett.

Tillträde till
tåg med sitt-
platsbiljett-
tvång

84: Ifråga om fribiljetts giltighet på expresståg och andra tåg med sittplatsbiljettväng gäller följande föreskrifter.

1. *Stående fribiljetter av alla slag, specialfribiljetter, nordiska specialfribiljetter, internationella fribiljetter och tjänstebiljetter*

gäller utan inskränkning om ej annat antecknats på biljetten. Resande på fribiljett skall med i efterföljande anmärkning nämnt undantag

¹) Avser tillfällig icke rekryteringspersonal.

visa upp i vanlig ordning köpt sittplatsbiljett, om icke anteckning gjorts på fribiljetten om rätt att avgiftsfritt disponera sittplats. Sådan anteckning gäller dock endast för svensk sträcka.

Anm. Resande på tjänstebiljett — — — och resande på stående fribiljett vid *tjänsteresa* får följa med expresståg och andra tåg med sittplatsbiljettvång utan att visa upp sittplatsbiljett under förutsättning att sittplats kan beredas resenären eller resemedgivande erhålles av trafikinspektör. Önskar den resande i förväg reserverad sittplats, skall sittplatsbiljett lösas i vanlig ordning. — — —

2. *Hushållsbiljetter,*
pensionärsbiljetter och
samtrafiksfribiljetter

gäller icke för resa med expresståg. Sådan fribiljett gäller dock mot företeende av sittplatsbiljett för resa med andra tåg med sittplatsbiljettvång.

Anm. Hushållsbiljetter och samtrafiksbiljetter gäller dock för resa i 2 klass med Värmlänningen (dock ej från Stockholm C Soh), Mälardalen och GDG-expressen. Sittplatsbiljett skall alltid företes. — — —

85. Vid resa med SJ rälsbusståg med undantag av tåg, som faller under föreskrifterna i art 84, gäller följande bestämmelser:

Tillträde till
rälsbusståg

1. *Stående fribiljetter av alla slag,*
specialfribiljetter,
nordiska specialfribiljetter,
internationella fribiljetter,
tjänstebiljetter och
pensionärsbiljetter

gäller utan inskränkning.

2. *Hushållsbiljetter och samtrafiksfribiljetter* gäller med de inskränkningar för vissa snabbgående rälsbusståg, inbegripet tåg bestående av Yoa2-sätt, som meddelas i cirkulär för varje tidtabellperiod.

När så anses nödvändigt kan trafikinspektören föreskriva lokala inskränkningar i hushållsbiljetts giltighet till andra än här ovan nämnda rälsbusståg. Sådana lokala inskränkningar berör dock endast tjänstemän — och dessas familjemedlemmar — vid driftplatser, som beröres av ifrågakvarande tåg, och delgives dessa tjänstemän genom sektionsorder e dyl.

88: 1. Innehavare av fribiljett äger i samma utsträckning och på samma villkor som betalande resande rätt att i förväg tillförsäkra sig en bestämd sittplats genom att i vanlig ordning lösa sittplatsbiljett.

Sittplats-
biljetter. Plats-
biljettvång i
vissa fall

Skyldigheten enligt art 75: 5 att, då förhållandena så påkalla, avstå sittplats till betalande resande gäller dock även fribiljettsresande med sittplatsbiljett.

2. Vid större helger eller andra högtrafikstillfällen kan vid vissa större stationer — företrädesvis Stockholm C och Malmö C samt en del dem närbelägna stationer — vara utfärdade särskilda föreskrifter om s k platsbiljettvång, d v s skyldighet för vissa resande att uppvisa, förutom färdbiljett, antingen tågplatsbiljett (avgiftsfri) eller sitt- (sov-) platsbiljett.

Sådant platsbiljettvång gäller då även fribiljettsresande.

Ikke SJ-anställda fribiljettsresande samt resande med nordiska fribiljetter och med tjänstebiljetter är dock undantagna från sådant platsbiljettvång.

3. När sittplatsbiljett är föreskriven för resa i direkt sittvagn till utlandet, skall sådan lösas av *alla* kategorier fribiljettsresande, således även av resande med tjänstebiljett och stående fribiljett.

Uppehåll
under resa

89. Uppehåll i resa på tjänstebiljett, specialfribiljett, nordisk specialfribiljett, internationell fribiljett, hushållsbiljett, samtrafiksfribiljett eller pensionärsbiljett får göras utan formaliteter.

Fribiljettsinnehavare, som vid färd med snälltåg är skyldig inneha snälltågstilläggsbiljett, behöver vid avbrott i resa icke uppvisa vare sig fribiljetten eller snälltågstilläggsbiljetten för påstämpling om uppehållet.

Då resan fortsättes skall biljetten i spärr eller på tåg märkas med spärrvakts- resp konduktörstång.

Prisskillnads-
biljetter

90. Om fribiljettsresande önskar övergå till 1 klass, skall prisskillnad erläggas på sätt för betalande resande är bestämt. Detta innebär, att innehavare av fribiljett, som gäller till snälltåg, är skyldig att i sådant fall erlægga även skillnaden i snälltågstilläggsavgift.

Märkning av
fribiljett under
resa

92. Tillfällig fribiljett — — — skall vid resa märkas med spärrvakts- resp konduktörstång på samma sätt som avgiftsbelagda biljetter. Detta gäller även ifråga om märkning efter uppehåll i resan.

Biljetthinnehavaren skall själv se till att biljetten märkes.

Stående fribiljett skall däremot icke märkas.

Insamling
eller åter-
lämnande av
fribiljetter

93: 2. Tjänstebiljett, hushållsbiljett — — —, pensionärsbiljett, samtrafiksfribiljett, specialfribiljett, nordisk specialfribiljett och internationell fribiljett insamlas av tågpersonal eller spärrvakter och insändes till kontrollkontoret på samma sätt, som är föreskrivet ifråga om avgiftsbelagda biljetter.

B. Resgods.

Befordring av
inskrivet
resgods

95: 1. Vid inskrivning av resgods och cyklar på *tjänstebiljett* behöver med nedan i mom 3 nämnt undantag resgodstilläggsbiljett eller cykelbiljett ej uppvisas. Däremot skall avgifter för resgodsövertikt och överföring erläggas i vanlig ordning.

Tjänsteman, som har stående fribiljett och som mera regelbundet på tjänsteresor måste medföra inskrivet resgods eller cykel, äger därvid rätt till avgiftsfri inskrivning. Biljetten skall därför i samband med utfärdandet påtecknas: »Vid tjänsteresa avgiftsfri inskrivning av resgods/cykel».

Då avgift enligt ovan icke behöver erläggas vid inskrivning av resgods eller cykel, skall på resgodsbeviset antecknas »Tjänste».

2. Vid resa i *egna angelägenheter* får på stående och tillfälliga fribiljetter — med i mom 3 nämnda inskränkningar — resgods inskrivas *mot stadgad inskrivningsavgift* samt befordras fraktfritt intill en vikt

av högst 25 kg (30 kg på internationella frikort och internationella fribiljetter) och i övrigt under samma villkor och bestämmelser, som gäller i den allmänna trafiken.

Anm 1. Vid inskrivning av cyklar, ~~motorcyklar och sparkstöttingar~~ — lokalt eller i samtrafik — skall taxeenlig avgift erläggas.

Anm 2. Vid inskrivning av resgods i internationell trafik från svensk station skall inskrivningsavgift erläggas även om sådan enligt tillämplig tariff inte skall uttagas.

3. Resgods och cyklar får icke inskrivas på frikort, som utfärdats för skolgång, och ej heller på tjänstebiljett, som utfärdats för kyrkbesök.

4. För hund, som medföres av fribiljettsresande, skall avgift erläggas enligt taxan.

5. Innehavare av fribiljett får inskriva resgods endast i samband med resa till den station, dit inskrivningen sker; inskrivning av resgods på fribiljett får endast avse resgods, som medföres för fribiljettsinnehavarens egen eller fribiljettsberättigad hushållsmedlems räkning.

6. Då resgods inskrives på tillfällig fribiljett skall biljetten på vanligt sätt märkas med resgodstång.

Utdrag ur
Kontrakt mellan Kungl. Järnvägsstyrelsen,
och
Aktiebolaget Trafikrestauranger,
angående bedrivande av restaurangrörelse m. m.
vid statens järnvägar

§ 1.

Till TR upplåter SJ härigenom tillsvidare, räknat från och med den 1 januari 1939, rättighet att under de villkor och förbehåll, varom här nedan förmäles, bedriva restaurangrörelse m. m. samt i förekommande fall hotell- och restaurangrörelse m. m. inom vissa SJ tillhöriga stationära lokaler och områden, restaurangrörelse m. m. å vissa SJ tåg samt restaurangrörelse m. m. å SJ tågfarjor, allt i den omfattning, som framgår av särskild som bilaga nr 1 till detta kontrakt intagen förteckning.

§ 4.

TR ansvarar för skada, som av dess personal tillfogas de upplåtna stationära, rullande och flytande lokalerna, till desamma hörande fasta anläggningar och andra anordningar samt i restaurangvagnarna och tågfarjorestaurangerarna befintliga, SJ tillhöriga möbler och inventarier.

Skada, vållad av resande, skall av denne ersättas, men försummar TR att av den resande uttaga ersättning eller att, i händelse av resandes vägran att erlagga sådan, därom göra anmälan till vederbörande stationsbefäl resp. tågbefälhavare eller tågfarjebefälhavare blir TR ersättningskyldigt för skadan ifråga.

Lydelsen ändrad enligt tillägg 1 av den 7 december 1939.

§ 6.

I avseende å handhavandet av de stationära, rullande och flytande restaurangrörelserna m. m. enligt detta kontrakt åligger TR följande:

b) att efter av TR föreslagna och av SJ godkända prislistor, som skola finnas i serveringslokalerna tillgängliga, och å tider, som äro eller framdeles kunna bliva i samråd mellan SJ och TR bestämda, tillhandahålla mat m. m. ävensom i den omfattning, som anses behöflig och som av vederbörande myndigheter medgives, pilsnerdricka, vin och spritdrycker allt av fullgod beskaffenhet;

d) att i fråga om den s. k. ambulerande serveringen i personvagnarna tillse att serveringspersonalen dels till undvikande av de resandes oroande icke verkställer varuutbudandet för ofta, dels utbjuder varorna på ett diskret sätt, dels från kupéerna borttager servisen, så snart för-
täring intagits;

§ 9.

Under tjänstgöring å restaurangvagn eller å tågfarja skall den serverande betjäningen vara iförd uniform enligt godkänd modell, och

äger TR tillse, att sådan uniform av personalen hålles i prydligt skick. Den av betjäningen vid de olika rörelserna, som giver anledning till berättigat missnöje eller visar sig olämplig att betjäna allmänheten, skall på anmodan av SJ befäl genast ur tjänsten skiljas.

I samband med träffandet av detta kontrakt skall TR till SJ anmäla antalet av den betjäning, som för bedrivande av rörelsernas i restaurangvagnarna erfordras, åliggande TR att, i händelse förändring av det uppgivna antalet äger rum, sådant för varje gång anmäla, skolande var och en av restaurangvagnsbetjäningen vara försedd med av TR utfärdat intyg, att vederbörande är anställd hos TR, vilket intyg på anfordran skall företes för konduktören.

§ 10.

TR medgives vidare rätt att i den omfattning, som kan anses av behovet påkallad, i restaurangvagnarna transporterera matvaror, viner och dylika förnödenheter, avsedda för TR rörelse i såväl restaurangvagnarna som ock i övriga TR enligt detta kontrakt drivna rörelser, dock med skyldighet för TR att ställa sig till noggrann efterrättelse de föreskrifter, som kunna av vederbörande trafikbefäl meddelas dels till förekommande av överbelastning av restaurangvagnarna eller intrång i de resande gästernas bekvämlighet, dels för upprätthållande av snygghet och ordning i vagnarna eller annat dylikt syfte.

TR medgives vidare rätt att i den omfattning, som kan anses av behovet påkallad, få meddelanden med begäran om matvaror o. dyl. från restaurangvagn å i gång varande tåg till av TR driven stationär restaurangrörelse, som tjänstgör såsom fourneringsbas, utan kostnad befordrade såsom tjänstemeddelande genom SJ försorg.

Stockholm den 27 december 1938. Stockholm den 27 december 1938.

KUNGL.
JÄRNVÄGSSTYRELSEN

Tor Emers

M. BLOMBERG
tj

AKTIEBOLAGET
TRAFIKRESTAURANGER

Fred Arnell

Utdrag ur bilaga 1 till kontraktet (gäller fr o m den 1 april 1953).

— — — I samband med vagnrestaurangrörelse må TR, i den mån så prövas lämpligt, bedriva s. k. ambulerande servering i övriga tågets personvagnar.

Ambulerande servering i personvagnarna med icke restaurangvagnsförande tåg må av TR bedrivas dels å vissa ordinarie tåg å olika SJ linjer, vilka tåg och linjer för varje tidtabellsperiod efter samråd med TR bestämmas av SJ, dels å sådana å olika SJ linjer anordnade extra-tåg, i vilkas personvagnar ambulerande servering efter avtal i varje särskilt fall mellan SJ och TR anses böra anordnas.

I tåg där ambulerande försäljning förekommer skall SJ anvisa TR avskilt läsbart utrymme (pentry, tjänstekupé eller annat lämpligt) där erforderlig kokning och diskning samt förvaring av varor och material kan ske.

Utdrag ur
**Kontrakt mellan Kungl. Järnvägsstyrelsen och
Aktiebolaget Svenska Pressbyrån**
angående rättighet till försäljning av tidningar m. m.
vid statens järnvägar.

§ 1.

Mom. 1. Åt Aktiebolaget Svenska Pressbyrån, här nedan benämnt pressbyrån, medgiver Kungl. Järnvägsstyrelsen, här nedan benämnd styrelsen, härigenom med den inskränkning, som kan föranledas av stadgandena i efterföljande §§ 11 och 12, ensamrätt att på SJ järnvägsstationer och tåg bedriva försäljning av tidningar, tidskrifter, kartor och böcker.

Mom. 2. -----

Mom. 3. I rättigheten att saluföra varor göres dels den inskränningen, att i tågen endast få försäljas de varor, som nämnts i mom. 1 ovan, -----

Mom. 4. Försäljningen äger rum från särskilda, SJ tillhöriga försäljningslokaler eller av pressbyrån anordnade kiosker eller andra försäljningslokaler, från försäljningsvagnar eller från uppsatta automater samt på tågen genom tågbud, allt i enlighet med de villkor, som här nedan närmare angivas.

§ 6.

De försäljare, som pressbyrån anlitar för försäljning enligt detta kontrakt, äga avgiftsfritt tillträde till stationernas plattformar och vänt-salar i och för sin tjänst.

§ 7.

Mom. 1. Vid försäljning på tågen skall tågbud inneha färdbevis, som ställas till pressbyråns förfogande av styrelsen.

Mom. 2. För att kunna passera genom tåg, där dörrarna mellan olika vagnsavdelningar äro låsta, äger tågbud inneha vagnsnyckel. Dylika ställas till pressbyråns förfogande av I distriktet till självkostnadspris. Pressbyrån ansvarar för att nycklarna ej komma till obehörigt bruk.

Mom. 3. Det åligger pressbyrån att för tågbuden utfärda instruktion, som i vad rör tågbudens förhållande på tåg skall godkännas av styrelsen, och övervaka instruktionens efterlevnad.

Mom. 4. Inskränkning i tågbudsrörelsen får icke vidtagas i någon nämnvärd omfattning utan styrelsens medgivande.

§ 8.

Mom. 1. Pressbyråns personal har att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som med hänsyn till ordning på tåg och järnvägsstationer lämnas av tåg- och stationsbefäl. Pressbyrån förbinder sig att efter anmälan inom SJ område icke använda personal, som vederbörande trafikinspektör funnit vara härför olämplig.

Mom. 2. Pressbyråns rörliga försäljare och tågbud skola under den tid, de i och för försäljningen uppehålla sig inom järnvägsstationernas områden eller på tågen, vara iklädda snygga uniformspersedlar av fastställd modell,

§ 15.

Mom. 1. — — — — —
Särskilda vagnar eller delar därav för pressbyråns tidningsförsändelser upplåtas av SJ på begäran av pressbyrån i den utsträckning, som SJ anser möjligt och lämpligt. Överenskommelse härom träffas för varje särskilt fall.

Stockholm den 31 dec. 1951

Stockholm den 27 dec. 1951

KUNGL.
JÄRNVÄGSSTYRELSEN

AKTIEBOLAGET
SVENSKA PRESSBYRÅN

Erik Upmark.

Gunnar Bergh.

EDV. OREDSSON.

Tågbudsinstruktion

Tågbuden tilldelas en av Pressbyrån i samråd med järnvägsstyrelsen utarbetad tågbudsinstruktion. De är skyldiga att vid tjänstgöring medföra och på begäran uppvisa denna instruktion.

För konduktörspersonalens kännedom återgives här i utdrag de viktigaste delarna av instruktionen.

Allmänna bestämmelser

1. Som tågbud skall Du ovillkorligen rätta Dig efter vederbörande tågpersonals eller övrig järnvägspersonals anvisningar.
2. Under tjänstgöring bäres Pressbyråns uniform, som består av mössa och rock (eller motsv).
3. Gällande färdbevis skall medföras och utan uppmaning uppvisas för biljettgranskaren. Färdbeviset, som gäller för resa med snälltåg, gäller i och för tidningsförsäljning för tillträde till samtliga vagnklasser.
Färdbeviset får endast användas för resa enligt turlista för tidningsförsäljning. Om Du ej har fått färdbeviset för en förestående tur, anmäl detta till tågbefälhavaren före resans början.
4. Endast ett tågbud har hand om försäljningen på ett tåg även om två eller flera tågbud på grund av sina turlistor medföljer tåget. Vid högtrafik kan dock två tågbud få uppgiften att sälja på samma tåg. Då skall de börja i var sin ända av tåget. Den plats där de möts utgör gränsen mellan deras försäljningsområden.
5. Du får sälja även på den stationsplattform där det tåg står, som Du skall medfölja eller har medföljt. Därvid skall samma pris tas ut som vid försäljning på tåg.
6. Vissa tågbud tilldelas en vagnsnyckel för användning i tjänsten. Förvara den nyckeln noga. Den får icke lånas ut till någon obehörig. Varje dörr, som öppnas med den nyckeln, skall Du åter låsa. — — —
7. Vid tågförsening, fråga tågbefälhavaren om det blivit ändring beträffande mötesstation för det tåg, som Du skall göra återresan med, så att ombytet i tid kan förberedas.
9. Uppträd artigt — både vid inträdandet i en kupe och vid tilltal av de resande. Slamra inte, när Du öppnar och stänger dörrarna.
10. När Du passerar genom vagnarna se då till att vagnarnas sidodörrar är ordentligt stängda. Du gör järnvägen en tjänst med detta.
12. Fråga tågbefälhavaren var Din plats är mellan försäljningsturerna. Vanligen är platsen invid ingången i en 2-klasskupe. — — —
13. — — — Reservlagret skall förvaras på bagagehylla. Om det inte finns någon sådan plats tillgänglig, be tågbefälhavaren anvisa annan plats. — — —
14. Ställ inte väskan på golvet i korridorer och vestibuler eller vid vagnsdörrar och grindar, där den lätt kommer i vägen för de resande.

Försäljningsregler

6. Du måste vara opartisk vid försäljningen och inte framhålla den ena tidningen framför den andra. — — —
8. Om konduktören meddelar att någon resande frågat efter tidningar, så bege Dig dit så fort Du kan. — — —
9. Om Du saknar en efterfrågad tidning, erbjud Dig då att anskaffa den i närmaste pressbyråkiosk. Kan Du inte själv göra detta, så hänvisa kunden dit och angiv stationens namn och tidpunkt för uppehållet.
12. Stängda kupeer med fördragna gardiner, där folk antagligen sover, får icke beträdas.
13. Då en abonnerad eller reserverad vagn är inkopplad i tåget, fråga alltid tågbefälhavaren om Du får gå in i den vagnen.
15. Försök hinna igenom tåget mellan varje gång det stannar. Snälltåg bör Du gå igenom minst två gånger.
16. Vid ankomsten till en station, där det inte finns kiosk, försök att stå i mitten på tåget och ropa ut »tidningar» så att de som gått ned till stationen, kanske lång väg, ser Dig.

Försäljningspris

Tidningarna försäljs till sitt åtryckta pris, dock med förhöjning i följande fall:

Dagstidningar från Stockholm, Göteborg eller Malmö får utanför lokalzonen och på snälltåg en prisförhöjning om 5 öre.

Veckotidningar och tidskrifter:

30 öre och därunder	5 öre
35 » » däröver	10 »

För Sveriges Kommunikationer gäller åtryckt pris.

Det är *ej* tillåtet att

stiga av eller på tåg, som är i gång,
låna ut vagnsnyckeln eller lämna den till obehörig person,
stanna i 1 klass-vagnar efter det försäljningen är klar där, samt att
vistas i konduktörskupé eller godsfincka utan tillstånd,
ligga på kupésöfforna,
slå sig ned bredvid resande under försäljningsturerna,
sälja från stationsplattformen till resande på tåg, som redan satt igång,
stå i vägen för av- eller påstigande,
i onödan springa fram och tillbaka i tåget,
stiga av tåget om det stannar vid infartssignalen,
från andra personer än sådana som tillhör Pressbyrån ta emot brev,
paket eller annat gods för befordran från en station till en annan,
röka eller ta sig för med ofog av något slag under tjänstgöring, som
t ex att spela kort, röra handbromsar o s v,
samla upp tidningar och böcker, som ligger kvar i väntsalar, järnvägs-
kupeer eller andra platser.

Utdrag ur
[förordningarna om explosiva varor och om eldfarliga oljor.)*]

Kungl. Maj:ts förordning om explosiva varor av den
10 juni 1949.

1 KAP.

Inledande bestämmelser.

§ 3.

2 mom. Med hänsyn till den olika farligheten vid transport hänförs de explosiva varorna till transportklasserna A, B, C, D och E. De olika transportklasserna omfatta följande varuslag, nämligen

transportklass D mindre känsliga sprängämnen, röksvagt krut, militär ammunition i allmänhet samt därmed i avseende å transportsäkerhet jämförliga pyrotekniska varor, samt

transportklass E annan ammunition än ovan nämnts, icke sprängkraftiga tändmedel i allmänhet, såsom tändhattar och snabbstubin, samt därmed i avseende å transportsäkerhet jämförliga pyrotekniska varor.

6 KAP.

Om transport.

§ 48.

Explosiv vara skall vid transport vara förpackad och märkt på sätt kommerskollegium föreskrivit. Den skall behandlas med nödig försiktighet.

§ 49.

Explosiv vara, som upptagits i transportklass E, må transporteras utan iakttagande av andra föreskrifter än som i 48 § angivas.

§ 50.

1 mom. Explosiv vara, som tillhör transportklass — — — D, skall transporteras under tillsyn av behörig person, som har att svara för att gällande transportbestämmelser iakttagas och att varan å bestämelseorten eller å etappställe överlämnas till adressaten eller annan behörig mottagare — — —

2 mom. Behöriga att för transport mottaga vara som i 1 mom. sägs och att öva tillsyn över transport av sådan vara äro

c) vid järnvägstransport stationsföreståndare, tågklarerare och tåg-befälhavare samt av dem beordrad järnvägspersonal,

*) Ang. explosiva varor och eldfarliga oljor som militärtransport, se Militärt Järnvägsreglemente (särtryck nr 114).

§ 52.

Bestämmelserna ovan i detta kapitel och med stöd därav meddelade föreskrifter äga icke tillämpning, då behörig innehavare av handvapenammunition själv medför högst 50 kilogram dylik vara.

8 KAP.

Vissa särskilda bestämmelser.

§ 56.

Inträffar explosion i — — — — förvaringsrum eller vid transport av explosiv vara — — — — skall anmälan därom ofördröjligen göras till polismyndigheten i orten. Intill dess polis kommit tillstädes, skall såvitt möjligt allt lämnas orubbat på explosionsplatsen.

Har explosiv vara, som kan vålla skada om den kommer i barns eller annan obehörigs hand, stulits eller har sådan vara på annat sätt förkommit utan att kunna återfinnas vid omedelbart verkställda efterforskningar, skall ock anmälan ofördröjligen göras till polismyndigheten i orten.

Kungl. Maj:ts och rikets kommerskollegii kungörelse av den 17 november 1949 med tilläggsbestämmelser till förordningen den 10 juni 1949 om explosiva varor.

till §§ 19 och 20

A. Allmänna förpacknings- och märkningsbestämmelser.

Beträffande förpackning och märkning skall, därest ej Kommerskollegium för visst fall medger undantag, följande gälla:

1. Fabriks- och grossistförpackning.

a) Förpackning skall vara så tät och så tillsluten, att intet av innehållet kan komma ut. Materialet i förpackningen och tillslutningsanordningen får ej vara av sådan beskaffenhet, att det angripes av innehållet eller ingår farliga föreningar därmed. Förpackningen och tillslutningsanordningen skola till alla delar vara så starka, att de kunna uthärda normala påfrestningar under transport.

Kärl eller låda, som innehåller explosiv vara, skall, då vikten överstiger 35 kilogram, förses med stark och lätt åtkomlig anordning för bärning. Vad nu sagts gäller ej kärl, som kan rullas.

b) Fasta ämnen skola på tillförlitligt sätt så packas i inner- och ytterförpackningar, att de ligga stadigt under transport och ej förskjuta sig.

Fyllnadsmaterial skall vara anpassat efter innehållets beskaffenhet. Om innehållet kan avgiva vätska, skall fyllnadsmaterialet hava erforderlig absorptionsförmåga.

c) Å varje innerförpackning för explosiva varor (omhölje till sprängämnespatron, paket, ask eller liknande) skola av tillverkaren angivas den explosiva varans handelsnamn samt tillverkarens firma eller varumärke.

Dessutom skall beträffande sprängämne angivas det årtal, då varan är tillverkad, — — — — — och dels den viktsmängd explosiv vara förpackningen innehåller. Beträffande övriga explosiva varor angives endast viktsmängden eller antalet.

d) Å ytterförpackning (låda, kärl eller annat emballage) skola angivas samma uppgifter, som enligt punkt c) härövan skola angivas å innerförpackning. På locket och två motsatta sidor skola därjämte med röda bokstäver angivas dels orden »Explosiv vara», dels ordet »Transportklass», eventuellt förkortat »Tpkl», jämte den bokstav som betecknar transportklassen. Då explosiv vara må transporterats utan emballage, skall märkning anbringas direkt på varan.

Får vara, som tillhör viss strängare transportklass, i sändningar understigande viss viktsmängd transporterats såsom vara tillhörande lindrigare transportklass, skall detta angivas, t. ex. »Transportklass C. I sändningar om högst 300 kilogram transportklass D».

2. Minuthandelsförpackning.

Beträffande i minut försålda varor, som av säljaren överlämnas direkt till köparen eller hans ombud. må i fråga om förpackning och märkning följande lindrigare föreskrifter tillämpas.

a) Varor, som tillhöra samma huvudslag, må förpackas i gemensam ytterförpackning, om sammanlagda myckenheten uppgår till högst 25 kilogram.

b) Såsom ytterförpackning må, därest för visst fall ej lufttät eller för vätska ogenomtränglig förpackning av Kommerskollegium föreskrivits, användas stark kartong, om sammanlagda myckenheten uppgår till högst 15 kilogram eller i fråga om patroner till eldhandvapen 30 kilogram, samt omslag av wellpapp eller starkt papper, om sammanlagda myckenheten uppgår till högst 5 kilogram.

c) Ytterförpackning må märkas allenast med påklistrade eller på annat sätt fastsatta lappar, varå med röda bokstäver angivas dels orden »Explosiv vara» och dels ordet »Transportklass», eventuellt förkortat »Tpkl», samt den bokstav, som anger transportklassen. Innehåller förpackningen varor, som tillhöra olika transportklasser, skall endast den transportklass angivas, för vilken de strängaste föreskrifterna gälla. Märkningen skall vara väl synlig. Låda eller kartong, som innehåller mera än 5 kilogram explosiva varor, skall märkas på lock och två motsatta sidor.

6 KAP.

till § 50.

Järnvägsstyrelsens anm. Å tåg, som medför explosiv vara av transportklass — — — — — D, skall någon av den medföljande personalen särskilt vara beordrad att såsom tillsyningsman hava uppsikt över de med explosiv vara lastade vagnarna — — — — — Å stationer, där tåget gör uppehåll, skall tillsyningsmannen vaka över och hava ansvar för därvid företagen lossning och lastning. Vid tågets ankomst till lossningsstation skall tillsyningsmannen genast för tågklararen utvisa de med explosiv vara lastade vagnarna. Tillsyningsmannen må under uppehållet icke lämna vagnarna ur sikte, utan att annan person enligt förordningens § 50 beordrats att under tiden utöva tillsyn över vagnarna.

till § 51.

A. Allmänna transportföreskrifter.

Lådor, kärl eller andra förpackningar, som innehålla explosiva varor

av transportklass — — — — — D skola å fordon eller annat transportmedel stuvast och vid behov fastgöras så väl, att de ej kunna under transporten förskjutas, vältas omkull, falla eller utsättas för stötar eller annan åverkan. — — — — — äro vid fartygstransport varorna stuvade på däck, skola de övertäckas med presenning eller dylikt.

Med fordon, varmed forslas explosiv vara av transportklass — — — — — D, må icke samtidigt forslas lätt antändbart gods. Vad nu sagts gäller dock ej för fordonets framdrivande erforderlig, i dess fasta behållare förvarad eldfarlig olja — — — — —. Å fartyg må icke i samma rum som den explosiva varan eller eljest i farlig närhet stuvast lätt antändbart gods. Å tågfarja anses slutna godsvagn utgöra särskilt rum.

B. Om järnvägstransport.

3. — — — — —

Med tåg (även motorvagns-, rälsbuss- eller lokomotortåg), som resande själv medföljer, må han som resgods medföra högst 5 kilogram explosiv vara av transportklass D jämte högst 100 stycken sprängkapslar eller högst 1 kilogram krut på villkor,

att varorna äro förpackade såsom i tillämpningsföreskrifterna till 19 och 20 §§ sägs samt

att godset i god tid före tågets avgång inlämnas som inskrivet resgods, varvid skall angivas varans handelsnamn, vikt och transportklass.

4. — — — — —

Lådor eller kärl må i vagnarna icke staplas till större höjd än 1,6 meter och skola vila på den sida, som är avsedd som botten, varför lådor icke får ställas på högkant.

Det är förbjudet att röka eller använda tändstickor eller eld i vagn, som innehåller explosiva varor.

6. Till transport med järnväg mottagen explosiv vara av transportklass — — — — — D skall på stationen, intill dess godset inlastats, förvaras på avskild plats, där olycka genom eld eller explosion icke kan befaras, under sådan tillsyn att godset icke kan av obehöriga åtkommas. Tillsynen skall ombesörjas av stationsbefälet.

Enahanda försiktighetsmått skola, då godset anlant till mottagningsstationen, iakttagas intill dess godset avhämtats därifrån.

Har mottagare av explosiv vara av transportklass C icke — — — — — avhämtat densamma, skall stationsbefälet anmäla förhållandet för polismyndigheten i orten, som förordnar hur med varan skall förfaras.

Beträffande explosiv vara av transportklass — — — — — D, som icke avhämtats inom den i gällande järnvägstrafikstadga för gods i allmänhet medgivna avhämtnings- eller lossningsfristen, skall enahanda anmälan göras.

Vad som skall hänföras till explosiv vara, detaljföreskrifter för förpackning m. m. framgår av Godstransportföreskrifter, del I (särtryck 620).

Kungl. Maj:ts förordning angående eldfarliga oljor
av den 7 oktober 1921.

1 KAP. § 1.

2. Eldfarliga oljor indelas i tre klasser. — — —
Till *tredje klass* hänföras motorbrännoljor och eldningsoljor.

1 KAP. § 2.

3. Å eldfarlig olja av tredje klass skola bestämmelserna i 2, 4 och 5 kap. ej äga tillämpning.

1 KAP. § 3.

1. Å eldfarlig olja, som förvaras i motordrivet forskaffningsmedels fasta behållare eller i sådan dess reservbehållare, som är försedd med av kommerskollegium godkända säkerhetsanordningar för hindrande av explosion, äga föreskrifterna i denna förordning icke tillämpning.

3 KAP. § 22.

1. Kärll, vari eldfarlig olja förvaras, skall vara förfärdigat av för ändamålet lämpligt material med tillräcklig godstjocklek.

2. Kärll, vari eldfarlig olja av första klass till större myckenhet än 1 kilogram förvaras, skall vara av järn eller annan metall, där ej annat föranledes av stadgandet i 3 mom.

3. För förvaring av skocement och andra trögflytande lösningar må, utan hinder av stadgandet i 2 mom., användas kärll av trä.

3 KAP. § 23.

Å båda bottenarna av fat, som innehåller eldfarlig olja av första klass, skola med tydliga bokstäver å röd bottenfärg genom direkt påmålning vara tecknade orden: »*Mycket eldfarlig olja*» eller orden: »*Mycket eldfarligt*». Å annat kärll, som avses i 22 § 2 mom. skola på lätt i ögonen fallande ställe vara anbringat medelst direkt påmålning eller fastsatt etikett i tydliga bokstäver å röd bottenfärg orden: »*Mycket eldfarlig olja*» eller orden: »*Mycket eldfarligt*». Detsamma bör iakttagas även beträffande andra eldfarlig olja av första klass innehållande kärll än de nu nämnda, därest kärlets rymd överstiger 25 kubikcentimeter eller, där viskös lösning innehållande eldfarlig olja av första klass är innesluten i tub, denna tub har större rymd än 50 kubikcentimeter, ävensom beträffande gemensam förpackning av två eller flera kärll eller tuber av mindre rymdinnehåll än nyss sagts. — — —

5 KAP. § 50.

5. Såsom resgods må med det tåg, resanden själv begagnar, forslas eldfarlig olja under iakttagande av, förutom vad i allmänhet för forslingen är föreskrivet, följande särskilda villkor:

a) den myckenhet eldfarlig olja, som varje resande äger medföra, får icke överstiga 10 kilogram;¹⁾

b) kärl, som innehåller olja till större myckenhet än 1 kilogram skall vara förfärdigat av järn eller annan metall;

c) kärl, som innehåller eldfarlig olja av första klass, skall vara märkt på sätt i § 23 föreskrives beträffande annat kärl än fat; och skola å kärl, som innehåller eldfarlig olja av andra klass, orden: »*Eldfarlig olja*» vara tydligt anbragta;

d) oljan skall i god tid före tågets avgång inlämnas till försändning såsom inskrivet resgods;

e) om tillvaron av sådant resgods å tåget skall stationsföreståndaren underrätta tågchefhavaren, som skall tillse, att godset behandlas med försiktighet.

8. Försändes eldfarlig olja i kärl av glas eller stengods, skola kärnen vara inneslutna i med handtag försedda lådor eller korgar samt däri vara omgivna av sågspån, träull eller annat ämne, som skyddar förvaringskärl mot stötar.

5 KAP. § 52.

1. Vid all lastning och lossning av eldfarlig olja skall iakttagas nödig försiktighet. Fat eller andra kärl, vari oljan förvaras, skola så inlastas, att de i vagnen ligga stadigt och icke under tågets gång kunna skadas. Forslas i vagnen jämväl annat gods, skall den eldfarliga oljan sättas avskild från det övriga godset.

¹⁾ Eldfarlig olja av första klass, som förvaras i explosionsfritt kärl av järn eller annan metall, samt eldfarlig olja av andra klass, som förvaras i kärl av järn eller annan metall, beräknas dock härvid till allenast hälften av sin verkliga myckenhet (20 §, 3 och 4 mom.).

Vad som skall hänföras till eldfarliga oljor, detaljföreskrifter för förpackning m m framgår av Godstransportföreskrifter, del I (särtryck 620).

Bestämmelser ang. mottagning på tåg av privattelegram.

1 a. Endast vanliga *inländska* telegram (inklusive lyxtelegram) mottagas av biljettgranskare på tåg.

Mottagning
av telegram
på tåg.

Således mottages *icke* iltelegram, brevtelegram, presstelegram, telegram med betalt svar eller mottagningsbevis, telegram med flera adresser, telegram med begärd kollationering, postbetalningstelegram, telegram mot nedsatt avgift, rättegångsfullmakt, intygstelegram och dylikt.

b. Resande, som önskar avsända sådant telegram, som icke kan mottagas av biljettgranskaren, skall hänvisas till statstelegrafens eller till järnvägstelegrafens på lämplig plats.

2 a. Telegram, vars innehåll synes farligt för statens säkerhet eller är stridande mot lag, allmän ordning eller sedlighet, bör tillbakavisas.

b. I förekommande fall böra frågor rörande tillbakavisande av telegram underställas stationsbefälet på lämplig station. Då telegram tillbakavisats på tåg av i mom. 2 a nämnd anledning, skall detta angivas i tågrapporten.

3. Telegram skall vara avfattat på *klart språk* och vara läsligt skrivet med vanlig stil (latinska bokstäver och arabiska siffror).

Telegrams
uppställning
och avfattning.

4. Ändring i telegram, utstrykning eller hänvisning skall vara vitsordad av telegrammets avsändare. Någon som helst ändring av det, som avsändaren skrivit, får icke göras av personalen.

5. I telegram få icke förekomma sammandragningar eller stympningar av ord, stridande mot språkbruket. Telegram utan text äro icke tillåtna.

6. Telegram behöver icke innehålla underskrift.

7. Avsändarens namn, fullständiga adress och ev. telefonnummer böra angivas på telegramoriginalet.

8 a. Telegram skall vara så tydligt och fullständigt adresserat, att det utan särskilda efterforskningar kan avlämnas till adressaten. I vissa fall kan adressen utgöras endast av särskild registrerad telegramadress, varjämte adresstationens namn skall vara utsatt.

Adressering.

b. Som fullständigt adresserade godtagas telegram, som innehålla adressatens namn, beteckningen Rt och telefonnummer eller namnanrop samt adresstationens namn.

Endast beteckningen Rt jämte ett telefonnummer eller namnanrop (alltså utan angivande av adressatens namn) är däremot *icke* medgiven som adress.

c. Som fullständig adress godtages även adress, som i stället för adresstation har endera av beteckningarna »Fältpost» eller »Marinpost» jämte ett nummer.

9. Önskar avsändaren, att s. k. lyxblankett skall användas vid telegrammets utskrivande på adresstationen, skall tjänsteanmärkningen = Lx = med åtföljande nummer på av avsändaren önskad lyxblankett angivas på telegrammet.

10 a. Ord om högst 15 bokstäver räknas som ett ord, 16–30 bokstäver som två ord o. s. v.

Ordberäkning.

Som två bokstäver räknas dubbelvokalerna aa, ae, ao, oe och ue.

b. Siffer- och bokstavsgrupper räknas som lika många ord, som de innehålla mångfald av 5 siffror resp. bokstäver, överskott räknas som ytterligare ord

c. Skiljetecken (punkt, komma, kolon, frågetecken, utropstecken samt bindestreck och apostrof) räknas vardera som ett ord, därest avsändaren uttryckligen begär deras återgivande vid expedieringen. Om så är fallet, skall biljettgranskaren angiva detta genom den icke taxerade tjänstemärkningen ITP.

d. Beteckningen = Lx = jämte nummer räknas som ett ord.

e. Beteckningen Rt räknas som ett ord; efterföljande namnanrop eller telefonnummer ordberäknas enligt mom. 10 a resp. b.

f. I adress räknas »Fältpost» resp. »Marinpost» jämte åtföljande nummer som *ett* ord.

g. Som *ett* taxerat ord, oavsett antalet bokstäver, siffror eller tecken, räknas:

taxerad tjänstemärkning enligt ovan,
telegrafstationens namn i telegrams adress (även om den utgöres av flera ord) samt

nummer på telegram, som återopas i taxerat tjänstetelegram.

Avgift.

11. Avgiften är densamma som för telegram, inlämnade på en telegrafstation, d. v. s. 10 öre per ord med tillägg av 1.50 kr. Minsta avgift är 2⁴⁰ kr. per telegram. För lyxtelegram utgår en extra avgift av 1 kr.

12. Biljettgranskaren skall på telegrammet införa ordantalet och avgiften samt längst ned på blanketten anteckna sitt namn och tågets nummer.

Stationsbefäls
uttalande.

13. I tveksamma fall (taxering m. m.) bör stationsbefäls uttalande inhämtas.

Överlämnande
till
tågexpeditör

14. Telegram och telegramavgift överlämnas av biljettgranskaren till tågexpeditören på närmaste station, där tågets uppehåll är tillräckligt långt (telegramexpeditionen, då tiden så medgiver), för att överlämnandet skall kunna ske utan tåg försening. Därest tiden icke medgiver att telegram överlämnas till tågexpeditören, må telegram och telegramavgift överlämnas till annan stationstjänsteman, vars namn av biljettgranskaren antecknas.

15 a. Såväl telegrams innehåll som namn å avsändare och adressat skola av statens järnvägars personal hemlighållas.

b. Ifrågavarande skyldighet medför förpliktelse icke blott att hemlighålla, vad man ifråga om telegram inhämtat, utan även att sorgfälligt undvika varje antydan, som på något sätt skulle kunna föranleda till obehöriga efterforskningar eller slutledningar.

A. Generella alternativa giltighetsvägar

Biljett		g ä l l e r	
mellan	och	förutom över den prisbildande vägen	även över
1. Långsele eller stationer där bortom i riktning Forsmo	Uppsala C eller stationer där bortom i riktning Stockholm C, Faringe och Enköping	Härnösand—Gävle	Bräcke—Ockelbo Gävle eller Bräcke—Krylbo
2. Kilafors eller stationer där bortom i riktning Bollnäs	Gävle C eller stationer där bortom i riktning Gysinge och Tierp	Oslättfors	Storvik eller Söderhamn
3. Rättvik eller stationer där bortom i riktning Mora	Uppsala C eller stationer där bortom i riktning Stockholm C, Faringe och Enköping	Leksand—Krylbo	Falun—Borlänge—Krylbo, Falun—Storvik—Krylbo eller Falun—Gävle
4. Vakant			
5. Stationer på sträckan Falun C—Västgärde	Uppsala C eller stationer där bortom i riktning Stockholm C, Faringe och Enköping	Borlänge—Krylbo	Storvik—Krylbo eller Storvik—Gävle
6. Leksand (lokalt)	Falun N eller stationer där bortom i riktning Storvik	Borlänge	Rättvik
7. Rättvik eller stationer där bortom i riktning Mora	Borlänge eller stationer där bortom i riktning Krylbo och Ludvika	Leksand	Falun
8. Mora eller stationer där bortom i riktning Älvdalen och Orsa	Ludvika eller stationer där bortom i riktning Ställdalen och Fagersta C	Rättvik—Borlänge	Falun eller Vansbro
9. Ludvika eller stationer där bortom i riktning Björbo, Borlänge och Fagersta C	Ställdalen eller stationer där bortom i riktning Bredsjö och Frövi	Klenshyttan—Hörken	Blötberget—Ställberg
10. Ludvika eller stationer där bortom i riktning Björbo, Borlänge och Fagersta C	Grängesberg C, Silverhöjden eller Ställberg	Klenshyttan	Blötberget
11. Örebro C, Örebro S eller stationer bortom Örebro S i riktning Svartå	Stockholm C, Stockholm S och stationer bortom Stockholm Ö eller stationer på sträckan Stockholm C—Märsta	Frövi—Tillberga	Hallsberg
12 A. Örebro S, Örebro C eller station där bortom i riktning Frövi	Svartå eller station där bortom i riktning Kristinehamn	Fjugesta	Hallsberg—Laxå
12 B. Svartå eller station där bortom i riktning Strömtorp	Hallsberg eller station där bortom i riktning Pålsboda eller Lerbäck	Laxå	Örebro

Biljett		g ä l l e r	
mellan	och	förutom över den prisbildande vägen	även över
13. Köping	Rekarne eller stationer där bortom i riktning Eskilstuna	Valskog	Kolbäck
14. Järna eller stationer där bortom i riktning Södertälje S	Åby eller stationer där bortom i riktning Norrköping	Nyköping	Katrineholm
15. Järna eller stationer där bortom i riktning Södertälje S	Motala V, Motala C eller stationer där bortom i riktning Fornåsa	Hallsberg	Mjölby(—Motala)
16. Järna eller stationer där bortom i riktning Södertälje S	Fågelsta och stationer där bortom i riktning Fornåsa och Vadstena	Nyköping— Mjölby	Hallsberg(— Fågelsta)
17. Järna eller stationer där bortom i riktning Södertälje S	Huskvarna, Jönköping C eller stationer bortom Jönköping i riktning Ulricehamn och Vaggeryd	Nyköping— Nässjö	Hallsberg— Falköping
18. Åtvidaberg eller stationer där bortom i riktning Västervik	Linghem eller stationer där bortom i riktning Norrköping C	Norsholm— Kimstad	Bjärka-Säby eller Ringstorp— Linköping C (vid direkt resa)
19. Åtvidaberg eller stationer där bortom i riktning Västervik	Linköping C eller stationer där bortom i riktning Mjölby, Bränninge och Norrköping C	Bjärka-Säby	Ringstorp (vid direkt resa)
20. Stationer på sträckan Bersbo—Ringstorp	Linghem eller stationer där bortom i riktning Norrköping C	Norsholm— Kimstad	Ringstorp— Linköping C (vid direkt resa)
21. Lidköping eller stationer där bortom i riktning Forshem	Olskroken eller Göteborg C eller stationer där bortom i riktning Uddevalla C, Alvhem, Almedal och Särö	Håkantorp— Vara	Håkantorp— Herrljunga
22. Falköping C eller stationer där bortom i riktning Herrljunga och Ulricehamn	Norrköping C eller stationer bortom Norrköping Ö	Hallsberg— Katrineholm	Nässjö—Mjölby
23. Falköping C eller stationer där bortom i riktning Herrljunga och Ulricehamn	Motala V, Motala C eller stationer där bortom i riktning Fornåsa	Hallsberg	Nässjö—Mjölby (—Motala)
24. Nässjö eller stationer där bortom i riktning Vaggeryd, Alvesta, Kalmar C och Eksjö	Laxå eller stationer där bortom i riktning Svartå	Mjölby—Hallsberg	Falköping

Biljett		g ä l l e r	
mellan	och	förutom över den prisbildande vägen	även över
25. Nässjö och stationer där bortom i riktning Eksjö, Tranås, Jönköping C och Vaggeryd	stationer på sträckan Lindås—Kalmar C eller stationer bortom Kalmar C	Åseda	Alvesta—Emmaboda
26 A. Kalmar C eller stationer där bortom	Gullberna eller stationer där bortom	Torsås	Emmaboda
26 B. Brittatorp eller station där bortom i riktning Växjö	Sävsjöström eller station där bortom i riktning Nybro	Lenhovda	Åseda
27. Hässleholm eller stationer där bortom i riktning Kristianstad C och Hästveda	Raus, Ramlösa eller Hälsingborg C eller stationer bortom Hälsingborg F i riktning Kattarp	Mörarp	Eslöv—Billeberga
28. Veinge eller stationer där bortom i riktning Halmstad C	Arlöv eller stationer där bortom i riktning Malmö C	Flädie	Kävlinge—Lund eller Hässleholm
29. Veinge eller stationer där bortom i riktning Halmstad C	stationer på sträckan Arlov—Eslöv eller bortom Eslöv i riktning Kristianstad C och Tomelilla belägna stationer	Kågeröd	Hässleholm
30 a) Åstorp eller station där bortom i riktning Markaryd och Klippan samt Spannarp b) Ängelholm eller station där bortom i riktning Veinge	Teckomatorp eller station där bortom i riktning Kävlinge eller Eslöv	Kågeröd	Hälsingborg C
		Kågeröd	Hälsingborg F/C
31. Kristianstad C eller stationer där bortom i riktning Hästveda, Älmhult, Sölvesborg, Åhus och Gärsnäs	Raus, Ramlösa eller Hälsingborg C eller stationer bortom Hälsingborg F i riktning Kattarp	Hässleholm—Mörarp	Hörby—Eslöv—Billeberga
32. Kristianstad C eller stationer där bortom i riktning Hästveda, Älmhult, Sölvesborg, Åhus och Gärsnäs	Eslöv eller stationer där bortom i riktning Klippan, Teckomatorp, Lund och Tomelilla	Hörby	Hässleholm
33. Landskrona (lokalt)	Billesholm eller stationer där bortom i riktning Åstorp	Teckomatorp	Kävlinge
34. Landskrona (lokalt)	Ängelholm eller stationer där bortom i riktning Veinge	Billeberga—Hälsingborg C/F	Teckomatorp eller Kävlinge
35. Landskrona (lokalt)	Kävlinge eller stationer där bortom i riktning Lund och Arlov	Annelöv	Billeberga—Teckomatorp

Biljett		gäller	
mellan	och	förutom över den prisbildande vägen	även över
36. Landskrona (lokalt)	Lund eller stationer där bortom	Annelöv	Billeberga— Teckomatorp eller Billeberga —Eslöv
37. Landskrona (lokalt)	Arlöv eller stationer där bortom	Annelöv—Flädie	Billeberga— Teckomatorp eller Billeberga —Eslöv eller Annelöv—Lund
38. Landskrona (lokalt)	Hässleholm eller stationer där bortom i riktning Kristianstad C, Älmhult, Markaryd och Klippan	Teckomatorp— Eslöv	Teckomatorp — Annelöv Kävlinge—Lund
39. Stationer på sträckan Asmundtorp—Billeberga—Hälsingborg C	Lund eller stationer där bortom	Teckomatorp— Kävlinge	Eslöv
40. Stationer på sträckan Asmundtorp—Billeberga—Hälsingborg C	Malmö C eller stationer där bortom	Teckomatorp— Flädie	Teckomatorp— Kävlinge—Lund eller Teckomatorp—Eslöv
41. Teckomatorp (lokalt)	Lund eller stationer där bortom	Kävlinge	Eslöv
42. Teckomatorp (lokalt)	Malmö C eller stationer där bortom	Flädie	Kävlinge—Lund eller Eslöv
43. Arlöv eller stationer där bortom i riktning Malmö C	Kävlinge och stationer där bortom i riktning Landskrona och Teckomatorp	Flädie	Lund

**B. Alternativa giltighetsvägar i båda riktningarna på biljett
för fram- och återresa**

Biljett för fram- och återresa		gäller i båda riktningarna	
mellan	och	förutom den prisbildande vägen över	även över
1. Stationer på sträckan Övre Ullerud-Geijersholm	Kil eller stationer där bortom i riktning Arvika och Säffle	Karlstad Ö	Deje(—Kil)
2 a) Krylbo eller stationer där bortom i riktning Sala, Snyten och Hedemora	Hede eller platser där bortom vid SJ billinjer	Bräcke—Brunflo —Röjan-buss eller Ånge-buss Röjan-buss	(Krylbo—) Bor- Falun länge— Leksand —Rättvik— Mora—Sveg
b) Storvik eller stationer där bortom i riktning Gävle C och Krylbo	d:o	Bräcke—Brunflo —Röjan-buss eller Ånge-buss Röjan-buss	(Storvik—) Falun —Rättvik— Mora—Sveg
3 a) Krylbo eller stationer där bortom i riktning Sala, Snyten och Hedemora	Sveg eller stationer där bortom i riktning Hede (inkl platser vid SJ billinjer) och Brunflo	Ljusdal-buss Sveg	(Krylbo—) Bor- Falun länge— Leksand —Rättvik— Mora—Sveg
b) Storvik eller stationer där bortom i riktning Gävle C och Krylbo	d:o	Ljusdal-buss Sveg	(Storvik—) Falun —Rättvik— Mora—Sveg

**C. Alternativa giltighetsvägar endast vid återresa på biljett
för fram- och återresa**

Biljett för fram- och återresa		gäller vid återresa	
mellan	och	förutom den prusbildade vägen över	även över
1. Uddeholm, Hagfors eller Geijersholm	Daglösen eller station där bortom i rikt- ning Falun C	Deje	(Daglösen—) Filipstad V
2. Uddeholm, Hagfors eller Geijersholm	Deje eller sta- tion där bort- om i riktning Kil	Filipstad V	Deje
3 a) Krylbo eller stationer där bortom i riktning Sala, Snyten och Hede- mora	A: Sveg eller stationer där bortom i rikt- ning Hede (inkl. platser vid SJ billin- jer) och B: platser bort- om Sveg i riktning Brunflo	(Krylbo—) Borlänge— Rättvik— Mora	A: ¹⁾ Sveg-buss Ljusdal eller ²⁾ Hede resp Vemdalen-buss Rö- jan—Brunflo—Bräcke eller ³⁾ Hede resp Vemdalen-buss Rö- jan-buss Ånge(—Storvik). B: ¹⁾ Brunflo—Bräcke eller ²⁾ Röjan-buss Ånge eller ³⁾ Sveg-buss Ljusdal
b) Storvik eller stationer där bortom i riktning Gävle C och Krylbo	=A och B ovan	(Storvik—) Falun— Rättvik— Mora	I samtliga fall skall den resande be- tala viss prisskillnad, som erlagges på järnvägsstation, varvid biljetten påtecknas »Gäller för återresa från (till) Ånge resp Ljusdal.»
4. Stationer bortom Munkedal i riktning Uddevalle C	Gravarne	Dingle- buss	buss Hallinden—Munkedal utan till- läggsavgift
5. Falköping C och stationer där bortom	Hjo	Skövde- buss	Hjo—Stenstorp med tåg utan till- läggsavgift.
6 a) Alunda eller Gimo	Stockholm C och station där bortom i rikt- ning Älvsjö	buss— Uppsala	Stockholm C/Ö—Rimbo—Faringe— buss utan tilläggsavgift
b) Alunda eller Gimo	Stockholm Ö och station där bortom i rikt- ning Älvsjö	buss— Faringe— Rimbo— Stockholm Ö	Stockholm C—Uppsala C—buss utan tilläggsavgift
7 a) Öregrund eller Öst- hammar	Stockholm C och station där bortom i rikt- ning Älvsjö	buss— Uppsala	Stockholm C/Ö—Rimbo—Hallstavig —buss utan tilläggsavgift
b) Öregrund eller Öst- hammar	Stockholm Ö och station där bortom i rikt- ning Älvsjö	buss— Hallstavig— Rimbo— Stockholm Ö	Stockholm C—Uppsala C—buss utan tilläggsavgift

D. Alternativa giltighetsvägar endast vid direkt resa med vissa tåg eller vagnar

Biljett		gäller vid direkt resa		
mellan	och	med	över	trots prisberäkn. över
1. Långele eller station där bortom i riktning Forsmo	Sundsvall C eller station där bortom i riktning Hudiksvall	sovvagn i tåg 4393 och anslutande tåg	Ånge	Härnösand
2. Uppsala C eller station där bortom i riktning Faringe, Stockholm C eller Enköping	Ånge eller station där bortom i riktning Bräcke	tågen 4244–2342 resp 2349–57	Sundsvall	Krylbo
3. Halmstad C (lokalt)	Stockholm C (lokalt)	nattåg	Veinge—Hässleholm eller Göteborg	Värnamo—Nässjö

4. Tur- och returbiljett från station bortom Tillberga i riktning Enköping till Västerås C eller Skultuna gäller för återresa även från Skultuna resp Västerås C.

5. Resande i den direkta sovvagnen Halmstad C—Stockholm C med biljett från Loholm eller station där bortom, prisberäknad över Veinge—Hässleholm, får färdas Veinge—Halmstad C—Veinge utan att förete annan färdbiljett.

Bestämmelser om servering av vin, starköl och öl på tåg

1. Vin och starköl får inte serveras till den, som kan antagas vara under 18 år.

2. Öl får inte serveras till den, som kan antagas vara under 16 år.

3. Servering får inte ske till person, som är berörd av alkohol eller annat berusningsmedel, och inte heller till person, som är känd för att missbruka alkohol.

4. Person, mot vilken anmärkning i nykterhetskänseende kan göras, får inte vistas i restaurang- eller byffévagn eller i serveringsavdelning.

5. Även om någon kvantitetsbegränsning författningsenligt inte är föreskriven, bör med hänsyn till bl a önskemålet att trots de begränsade utrymmena kunna betjäna så många gäster som möjligt, högst följande mängder serveras till varje gäst:

starkvin	1/4 but
lättvin	1/1 but
starköl	2/2 but
öl	2/2 but.

Är bestämmelserna i de för resp företagare meddelade tillståndsbevisen i något fall strängare, skall dessa dock iakttas.

Följande ändringar skall föras in eller också skall i texten hänvisas hit:

- Inledning Tredje stycket från slutet »Beträffande befordring av militär (särtryck 691)» strykes.
- ✓ Art 5: 4a »Militär Veckosluts» ändras till »Militär».
- ✓ » 39: 1b I andra raden strykes »civila».
- ✓ » 48 Efter artikeln ändras reservnumren från 49—50 till 49—55. I bladets övre vänstra hörn ändras 50 till 55.
- ✓ » 51—53 Artiklarna slopas. Bladet tas bort. Föreskrifter om militär rabattbiljett återfinnes i art 125.
- ✓ » 117: 2 »kolonibarn med vårdare» strykes.
- ✓ » 121: 6c Momentet ändras att lyda »Bestämmelsen till rabatterat pris, t ex veckoslutsbiljett, studerandebiljett, militärrabattbiljett, biljett för militär tjänsteresa, sjöfolk etc.»
- ✓ » 208: 5 Längst ned på sidan strykes »Ang militära veckoslutsbiljetter, se art 53.»
- ✓ » 214: 9 Hänvisningarna till art 124—125 resp 53 strykes.
- ✓ » 221: 7 Hänvisningen till art 124—126 strykes.
- ✓ » 249: 2a) Sist tillägges: »Undantag från a): På semesterbiljett utfärdad i samtrafik med utlandet får uppehåll på framresan inte göras förrän minst 100 km tillryggalagts.»
- ✓ » 249: 2b) »militära veckoslutsbiljetter» ändras till »militärrabattbiljetter.»
- ✓ » 296 Artikeln slopas. Civil ordningshållningspersonal färdas på specialfribiljett. Jfr art 171.
- ✓ » 353 I mom 1 c strykes »Häftes- tur och returbiljetter färdriktningensruta.»
- ✓ » 355 I not 1) strykes »Stenungsund Färjtrafik;»
- ✓ Bil A, blad 4 I art 80 skall mom 8 ändras att lyda: »Internationell fribiljett gäller den tid, som är angiven på biljetten, dock högst tre månader».
- ✓ Bil A, blad 6 Anm 1 ändras att lyda: »Vid inskrivning av cyklar — lokalt eller i svensk samtrafik — skall taxeenlig avgift erläggas.»
- ✓ Bil E I mom 11 ändras minsta avgift till 2.20 kr.